

Suomen kielen opettaminen kiintiöpakolaisille sekä kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneille Joensuussa vastuullisesti.

Koska Joensuu on sitoutunut huomattavaan määrään kuntapaikkoja omalla päätöksellä, niin kotoutumisen onnistumisen vastuu on meillä, Joensuulaisilla.

Kielitaito on tärkein tekijä kotoutujan moniosaamisen esille tuomiseksi. Ilman hyvää paikallista kielitaitoa esim. moni osaava insinööri ei työllisty alueella. Vastaanottosopimus on tehty jo 2014, ja suomea ei opeteta?

Pakolaisten kotoutuksesta on hyvä muistaa, että sosiaali- ja terveysministeriön joulukuussa 2017 julkaiseman raportin mukaan ”**kymmenen vuoden** maassa asumisen jälkeen alhaisimmat työllisten osuudet olivat Afrikasta ja Lähi-idästä saapuneilla 18–64-vuotiailla maahanmuuttajilla, joista vain noin 40 % oli työllisiä.” Joten heti alkuun tehokas tavoitepohjainen kielen opiskelu nopeuttaa kotoutumisprosessia.’

Hyvin ja tehokkaasti suoritettu kielen opiskelu säästää yhteiskunnan rahoja esim. tulkkipalveluissa ja monet normaalin arjenasiat hoituvat tällöin itsenäisesti.

Me allekirjoittaneet esitämme, että:

- Joensuu järjestää kotoutusprosessin onnistumiseksi suomen kielen opintoja,

kuntapaikan saaneille työkäisille maahanmuuttajille 10 tuntia viikossa ja seuraa tavoitetasoa sekä sen toteutumista aina kielitutkinnon taitotasolle 3-4 saakka. Prosessia tulisi seurata kielen taitotasojen suorittamisen käytettyjen resurssien kustannuksilla sekä jatkokoulutukseen ja työllistymiseen kuluvalle ajalla.

Jussi Wihonen
Jussi Wihonen

Mariatta Rätty
Mariatta Rätty

Eero Bogdanoff
Eero Bogdanoff

Armo Kosku

Armo Kosku

Asseri Kinnunen

Asseri Kinnunen

Anne Mikkola
ANNE MIKKOLA

Antti Kalvainen
ANTTI KALVAINEN

Mika Piironen
MIKA PIIRONEN

Kaupunginvaltuusto	§ 25	26.02.2018
Kaupunginhallitus	§ 301	03.09.2018
Kaupunginvaltuusto	§ 135	24.09.2018

Valtuutettu Jussi Wihosen ynnä muiden valtuustoaloite Suomen kielen opettamisesta kiintiöpakolaisille sekä kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneille Joensuussa vastuullisesti

2370/04.03.02/2018

KV 26.02.2018 § 25

Valtuutettu Jussi Wihonen jätti 26.2.2018 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen Suomen kielen opettaminen kiintiöpakolaisille sekä kansainvälisen suojelun perusteella oleskeluluvan saaneille Joensuussa vastuullisesti.

Valtuustoaloitteen olivat allekirjoittaneet myös Osmo Kokko, Marjatta Rätty, Asseri Kinnunen, Anne Mikkola, Eero Bogdanoff, Antti Kainulainen ja Mika Piironen.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

KH 03.09.2018 § 301

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 12.3.2018 § 25 lähettää asian maahanmuuttajapalvelujen valmisteltavaksi.

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Joensuu järjestää kotoutusprosessin onnistumiseksi suomen kielen opintoja kuntapaikan saaneille työikäisille maahanmuuttajille 10 tuntia viikossa ja seuraa tavoitetasoa, sekä sen toteutumista, aina kielitutkinnon taitotasolle 3-4 saakka. Lisäksi aloitteessa esitetään prosessin seuraamista kielen taitotasojen suoriutumisen käytettyjen resurssien kustannuksilla sekä jatkokoulutukseen ja työllistymiseen kuluvalle ajalle.

Valtuustoaloitteen perusteluissa mainitaan, että Joensuu on sitoutunut ottamaan huomattavan määrän kuntapaikkoja omalla päätöksellä. Vastuu kotoutumisen onnistumisesta on Joensuulla. Kielitaito on tärkein tekijä kotoutujan moniosaamisen esille tuomiseksi. Ilman hyvää paikallista kielitaitoa esim. moni osaava insinööri ei työllisty alueella. Vastaanottosopimus on tehty jo 2014 ja suomea ei opeteta. Pakolaisten kotoutuksessa on hyvä muistaa, että sosiaali- ja terveysministeriön joulukuussa 2017 julkaiseman raportin mukaan "kymmenen vuoden maassa asumisen jälkeen alhaisimmat työllisten osuudet olivat Afrikasta ja Lähi-idästä saapuneilla 18-64-vuotiailla maahanmuuttajilla, joista vain noin 40% oli työllisiä." Joten heti alkuun tehokas tavoitepohjainen kielen opiskelu nopeuttaa kotoutumisprosessia. Hyvin ja tehokkaasti suoritettu kielen opiskelu säästää yhteiskunnan rahoja esim. tulkkauksissa ja monet normaalin arjen asiat hoituvat tällöin itsenäisesti.

Suomen kielen oppiminen on tärkeä osa kotoutumista ja monesti vaatimus työllistymiselle. Työpaikalla vaaditaan erityisesti suullista kielitaitoa

(puhuminen ja puheen ymmärtäminen). Suullisen kielitaidon oppimista edistää tutkitusti toiminnallinen kielen opiskelu. Nykyisellään ainoastaan työmarkkinoiden käytettävissä olevat maahanmuuttajat saavat säännöllistä suomen kielen opetusta TE-palveluiden kautta (kotoutumiskoulutus). Opetus keskittyy pitkälti kielioopin ja kirjoittamisen hallintaan, ja kurssien välillä saattaa olla pitkiäkin taukoja. Tällä hetkellä kunnan vastuulle kielen opettamisen näkökulmasta ovat ainoastaan luku- ja kirjoitustaidottomat maahanmuuttajat. Joensuussa opetuksen järjestää Joensuun seudun kansalaisopisto. Kotoutumiskoulutuksen tavoitteena on saavuttaa kielitaitotaso B1.

Joensuun kaupungin maahanmuuttajapalvelut ja Siltoja rakentamassa – Joensuun seudun maahanmuuttajapalveluiden kehittämis- ja käynnistämishanke järjesti keväällä 2018 suomen kielen kokeilun non stop -mallilla. Kokeilussa mukana oli kuusi ryhmää: kaksi alkeistason ryhmää, kaksi jatkotason ryhmää ja kaksi keskusteluryhmää. Kokeilun aikana kuuden viikon kurssin opetussuunnitelma ja sisällöt muokattiin toimivaksi kokonaisuudeksi. Syksyn 2018 aikana järjestetään mahdollisesti toinen kokeilu suomen kielen non stop -kursseista.

Kunnan järjestämä non stop-mallilla toimiva suomen kielen opetus, jossa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan toiminnallisia menetelmiä, hyödyttäisi parhaimmillaan kaikkia maahanmuuttajaryhmiä: yritysten työntekijöitä, korkeakouluopiskelijoita, iäkkäämpää maahanmuuttajaväestöä, kotivanhempia sekä työttömiä työnhakijoita (TE-toimiston kotoutumiskoulutusten kurssien välissä, niiden lisäksi ja niiden loputtua). Non stop -mallin ideana on, että samaa opetussuunnitelmaa toistetaan ja opiskelijat voivat itse valita, milloin osallistuvat kursseille. Jokaisella opetuskerralla on jokin tietty teema. Mallissa yksi jakso kestää kuusi viikkoa, ja samaa jaksoa toistetaan non stop -mallilla ympäri vuoden. Opetusta on alkeis- ja jatkotasolla. Lisäksi järjestetään keskusteluryhmiä. Kukin ryhmä kokoontuu kahdesti viikossa ja opetusta on kaksi tuntia kerralla. Kielitaito testataan kurssin alussa ja lopussa arviointia varten. Parhaassa mahdollisessa toteutustavassa kurssiin sisältyisi myös kulttuuri- ja yhteiskuntaopetusta, sillä kielen ja kulttuurin oppiminen tukevat toisiaan.

	ma	ti	ke	to	pe
Aamu	Alkeisryhmä 1	Keskustelu, alkeet	Alkeisryhmä 2	Jatkoryhmä 1	Jatkoryhmä 2
Ilta	Alkeisryhmä 2	Keskustelu, jatko	Alkeisryhmä 1	Jatkoryhmä 2	Jatkoryhmä 1

Tällä hetkellä Joensuun maahanmuuttajapalvelut käy neuvotteluja vapaan sivistystyön ja erityisesti Opintokeskusten kanssa niiden tarjoamista mahdollisuuksista maahanmuuttajien lukutaito- ja lukemisen toteuttamiseksi Joensuussa. Kuntapaikan saaneiden työikäisten ja työmarkkinoiden käytettävissä olevien maahanmuuttajien suomen kielen opintojen päävastuu on edelleen lain mukaan TE-palveluilla. Kaupungin järjestämällä non stop-mallilla Joensuussa tarjoaisimme laajemmalle maahanmuuttajaryhmälle mahdollisuuden vahvistaa suomen kielen osaamista. Kielen opetukseen panostaminen olisi myös koko kaupungin etu, niin kaupungin yksiköiden, kuin elinvoimankin näkökulmasta. Kotouttaminen on yhteinen asiaamme.

Kunnan järjestämä suomen kielen opetus edellyttää sen sisällyttämisen talousarvioon. Opetus on myös järjestettävä laadukkaasti ja ammattitaitoisesti. Suunnittelu ja toteutus on tehtävä huolellisesti. Yhden kuuden viikon jakson kustannukset ovat 1500 € / ryhmä. Kuudella ryhmällä toteutettuna vuosikustannukset ovat n. 65 000 €, sillä kuuden viikon sykli ehditään toistaa seitsemän kertaa vuoden aikana. Laskelma perustuu Siltoja rakentamassa - hankkeen keväällä 2018 järjestämän suomen kielen non stop -kokeilun hintaan. Se toteutettiin ostopalveluna.

Parhaillaan laaditaan vuosille 2018–2021 Joensuun kotouttamisohjelmaa, jossa linjataan kaupungin mahdollisuus järjestää kotoutumisprosessin tueksi suomen kielen opintoja.

Valmistelija: Kotouttamispäällikkö Mervi Kuiri

Kaupunginjohtajan päätösehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Jussi Wihosen ja muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.

KV 24.09.2018 § 135

Ehdotus:
Kaupunginhallitus ehdottaa, että kaupunginvaltuusto päättää

merkitä edellä olevan vastauksena valtuutettu Jussi Wihosen ja muiden valtuustoaloitteeseen ja todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Keskustelu:
Asiassa käytiin keskustelu, jossa yksi valtuutettua käytti puheenvuoron.

Keskustelussa ei tehty päätösehdotuksesta poikkeavia esityksiä.

Päätös:
Hyväksyttiin yksimielisesti.